

Solární energetika není žádný zlatý důl, říká farmář Pavel Šich

Tradiční obraz zemědělské usedlosti s hnojem a stohy sena dostává na farmě Bláto Pavla Šicha na frak. První pohled upoutá netradiční bioplynová stanice se zajímavou dřevěnou konstrukcí. Nechybí však elektrárna ze solárních panelů i z malých větrných turbín. Kolem se prohánějí koně, ovce i kozy.

Moderní sedlák Pavel Šich totiž našel zalíbení v soběstačnosti: vedle energetické nezávislosti

Investoři do solárních projektů se zadlužili, zastavili své majetky

se těší na vlastní sýr nebo bochník chleba.

Vaše farma vypadá na první pohled jinak, než jsme zvyklí. Můžete nám popsat váš koncept farmy Bláto?

Srdcem naší zemědělské farmy je bioplynová stanice, která energeticky zpracovává biomasu a živočišné odpady – třeba trávu nebo hovězí kejdu. Teplem tak můžeme zásobovat naše dílny, kanceláře, byty zaměstnanců a elektrárna pohání veškerá zařízení od počítačů po obsluhu zvířat. Díky tomu využíváme výhradně vlastní elektřinu a ještě nám zůstává část k prodeji do sítě. Naším cílem je vrátit se do uzavřeného energetického kruhu. Dále se chceme zaměřit na lepší využití potravin.

Zkuste nám přiblížit váš pohled farmáře: máte vlastní energii, co podle vás znamená lepší využití potravin?

Aktuálně rekonstruujeme krávn, budujeme novou dojírnou a kozí farmu, na kterou naváže sýrárna. Od jara otvíráme novou

Pavel Šich je muž mnoha profesí – akademický malíř, výzkumník i stavitel. Současně působí jako předseda v zavedeném sdružení Aliance pro energetickou soběstačnost, které se věnuje propagaci možností obnovitelných zdrojů v České republice.

kompostárnu, která nám pomůže v rostlinné výrobě nahrazovat průmyslová hnojiva přirozeným humusem, a přitom efektivně využijeme bioodpad z nejbližšího okolí. Nechceme tedy jen prodávat suroviny, ale zaměřit se na produkty s přidanou hodnotou a hlavně s naším příběhem. Dnes již v obchodě narazíte na bioprodukt, ale sýr vyrobený bez energie z uhlí, jen pomocí energie země? Právě v tom je naše přidaná hodnota.

Zaměření se na původ energie je na vaší farmě patrné, jste původem energetik?

Původně jsem akademický malíř, v životě jsem prošel řadou profesí – měl jsem například stavební firmu a starám se o chov ryb. S energetikou jsem přišel vážně do kontaktu v roce 2007, kde jsme vymysleli a realizovali jednu z prvních větších solárních elektráren v Česku. Zpětně se to zdá neuvěřitelné, ale tehdy byly s fotovoltikou téměř nulové

zkušenosti. Při jednání s úřady jsme se třeba setkali s otázkou: „Kdeže bude mít ta solární elektrárna chladicí věže?“

Nikdy jsem nekupoval hotové technologie na zakázku, proto jsem od začátku sám s mým tchánem kreslil modely konstrukce a zastínění. Technologická koncepce mi nedala spát, neustále jsem ji přepracovával a modifikoval. Používáme například dřevěné konstrukce, tak aby byla stavba v souladu s krajinou.

Máte pocit, že jste solárním baronem?

Investici jsme postavili na garanci pravidel vyplývajících z platné legislativy na podporu obnovitelných zdrojů. Pomohli jsme Česku splnit závazky, které jsme dali jako členský stát Evropské unii. Naše elektrárna nepotřebuje uhlí nebo plyn, vystačí si jen se slunečními paprsky. Pomáháme tak k lepšímu životnímu prostředí nás všech.

Konkrétně solární energetika

pak není žádný zlatý důl. Kdo se vyzná v ekonomice investic, tak ví, že drtivá většina prostředků z podpory jde na splácení bankovních úvěrů (až 70 procent příjmu) a zbytek pokryje provoz elektráren.

Podstatným problémem je pak solární odvod. Investoři do solárních projektů se zadlužili, zastavili své majetky. Banky odhadují, že po prodloužení odvodu na celou dobu životnosti může mít problém zhruba dvacet až třicet procent projektů. Sám ručím osobním majetkem...

Jak vidíte využívání obnovitelných zdrojů dál?

Z mé zkušenosti vím, že bioplynové stanice nebo právě solární elektrárny jsou významný impuls pro zemědělství. Právě pro zemědělské farmy je energie z obnovitelných zdrojů vhodným doplňkem, který pomáhá snížit farmářům náklady na teplo i elektřinu.

Podpora by měla zůstat zachována zejména pro malé bioplynky, které využívají odpady z živočišné a ze zemědělské produkce i tříděnou biosložku komunálního odpadu. Obec pak ušetří za skládkování a vydělá na tom celá společnost.

A u solární energie?

Dnešní cena solárních panelů pak umožňuje volit nový způsob podpory pomocí takzvaného net-meteringu. To je zajímavý způsob, jak by šlo podpořit další výrobu čisté elektřiny ze slunce třeba na halách továren nebo krávních a stájích. Vyrobíte elektřinu, když máte přebytek, tak dodáváte do sítě, když nedostatek, tak ze sítě berete. Jednou za rok se to proúčtuje. Super věc. Každý může mít vlastní elektrárnu a přestat platit vysoké účty za elektřinu.

Evropská unie podpoří zelená pracovní místa

Europoslanci začátkem února podpořili potřebu pevně stanoveného cíle pro další růst obnovitelných zdrojů alespoň o 30 procent do roku 2030.

„Výsledek hlasování je jasnou zprávou pro vlády členských států EU. I v minulosti posloužilo rozhodnutí Evropské unie jako potřebný impuls k rozvíjení investic do moderní energetiky. Šestná energetika pomůže v České republice vytvořit tisíce pracovních míst a podpořit místní ekonomiku,“ říká Martin Sedlák

z Aliance pro energetickou soběstačnost.

Odpovědná klimatická a energetická politika EU dala impuls k založení nového odvětví obnovitelných zdrojů. Evropská komise uvádí, že díky tomu vzniklo v Evropě do roku 2010 více než milion nových pracovních míst.

Evropská rada pro obnovitelné zdroje energie pak spočítala, že do konce tohoto desetiletí mohou šetrné zdroje zaměstnat až tři milióny lidí a do roku 2030 přes čtyři milióny lidí.

Solárním baronem je i herec Brad Pitt

Hollywoodská filmová hvězda Brad Pitt prostřednictvím své nadace „Make it right“ vybudoval 150 ekologických bytů v New Orleans pro místní obyvatele, jimž zničil původní obydlí hurikán Katrina.

Byty jsou postaveny tak, aby obětem katastrofy poskytovaly ekologicky šetrné a zdravé prostředí.

Domy využívají moderní technologie: okna zabraňují únikům

tepla, stěny jsou natřené barvami neobsahujícími formaldehyd a na střeších je nainstalováno přes 400 solárních panelů s instalovaným výkonem 75 kilowattů.

Energie získaná ze slunce tak významně snižuje náklady na provoz domu, což pro obyvatele postižené přírodní katastrofou znamená podstatný přínos – oproti běžné budově uspoří až 80 procent energie.

Panely na střeše rodinně ušetří ročně 11 tisíc

Stále levnější a dostupnější – takový je obraz solárních elektráren v posledních letech. Zájem o instalace na střeších domů neklesl ani se snížením podpory v minulém roce. Podle předběžných statistik se loni v Česku postavilo přes šest tisíc výroben na střeších rodinných domů nebo firem.

„Typickou instalací loňského roku byla malá fotovoltická elektrárna na rodinném domku okolo tří kilowattů. V případě, že se polovina elektřiny ze slunce spotřebuje v domě a polovina dojde do sítě, tak rodina uspoří asi šest tisíc korun na výdajích za energii a dalších pět tisíc vydělá prodejem do sítě,“ vyhodnocuje zkušenosti instalačních firem Veronika Knoblochová, ředitelka České fotovoltické průmyslové asociace (CZEPHO).

Se začátkem letošního roku však přišly domácnosti o možnost získat na instalaci solárních panelů podporu. I když jsou fotovoltické technologie každým rokem levnější, další zájemce o elektřinu ze slunce zatím blokují administrativní bariéry. Například pokud si chcete dát pár panelů na střechu, pak musíte mít živnostenské oprávnění. Jenže tím to nekončí, i když elektřinu vyrobenou na vlastním domě

sami spotřebujete, stále musíte platit ve vlastní elektřině neodebrané ze sítě poplatky za chod operátora, činnost ERÚ a především příspěvky na podporované zdroje.

„To vše bohužel odrazuje zájemce o pořízení vlastní malé elektrárny na střechu jejich domu. Naše solární sdružení proto usiluje o odstranění bariér, které brání rodinám a podnikům ve zvýšení energetické soběstačnosti. Chceme v Česku otevřít deba-

tu například o novém systému nefinanční podpory pro malé obnovitelné zdroje,“ vysvětluje Veronika Knoblochová.

Zmíněný nefinanční systém se nazývá net-metering, tedy síťové měření, které umí sledovat rozdíl mezi vlastní vyrobenou elektřinou a tou odebranou ze sítě. Takový systém by umožnil využívat síť jako akumulátor energie a uživatelé by následně hradili rozdíl mezi vlastní výrobou elektřiny a dodávkami ze sítě. Využi-

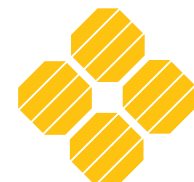
tí tohoto nástroje by umožnilo vytvořit nová pracovní místa ve firmách instalujících malé domácí zdroje energie. V kombinaci se systémy chytrého měření by rodiny získaly kontrolu nad svou spotřebou. Důležitým faktorem je skutečnost, že tento systém podpory neznamená žádnou záťaž pro státní rozpočet.

Stránku připravil Jiří Tichý

Partnerem stránky je

ALIANCE PRO ENERGETICKOU SOBĚSTAČNOST

CZEPHO